

сториографији. Уредник зборника је В. И. Фрајдзон.

Навешћемо наслове оних материјала објављених у Зборнику који се односе на историју југословенских народа: *Прилог питању улоге фонда слободних земаља у Србији (30—50-их година XIX вијека (Ј. П. Наумов); Национални покрет у Хрватској и Словенији у току револуције 1848. године (И. И. Лешчиловскаја); 'Просветитељска дјелатност Матије Мајара 40-их година XIX вијека (И. В. Чуркина); Васо Пелагић и Русија (Д. Ф. Поплико); О руској помоћи Црној*

Гори у току источне кризе 1875—1878. године (Н. И. Хитрова); Балкански догађаји 70-их година XIX вијека и нека питања украјинско-српских друштвено-политичких и културних веза (М. Ј. Голберг). П. Т. Громов објавио је Преписку В. С. Караџића с И. И. Срезњевским.

Сви материјали објављени у овом зборнику представљају коначну редакцију реферата поднесених на симпозијуму о националним покретима у словенским земљама који је одржан у Москви крајем 1966. године.

Р. Јовановић

ГОДИШЊАК ПОМОРСКОГ МУЗЕЈА У КОТОРУ XVIII за 1970. годину

У свом осамнаестом броју „Годишњак“ доноси 11 чланака, два приказа и неколико обавјештења. Уводне ријечи одговорног уредника Игња Злоковића опраштају се од преминулог дугогодишњег члана редакције и сарадника дон Никита Луковића. Аутори су следећи:

Славко Мијушковић, Територијална надлежност Которске морнарице, стр. 13—33;

Иван Божић, Млечани у реци Божани, стр. 33—55;

Бартоло Змајић, Конте Митар Војновић директор опреме бродова царице Марије Терезије и бродоградилнице у Краљевици, стр. 55—63;

Игњатије Злоковић, Поморство Столива, стр. 63—81;

Томо Радуловић, Архивска грађа о пословању поморско-трговачке куће кап. Антона Б. Радимира из Доброте, стр. 81—127;

Максим Злоковић, Развој бродоградњевине индустрије у тиватској општини, стр. 127—153;

Радојица Ф. Барбалић, Ех voto двају бокељских једрењака на подручју Хрватског приморја и Истре, 153—163;

Винко Иванчевић, Бродска гарде-роба бокељског капетана при крају 18. ст., стр. 163—167;

Милован Ј. Борђевић, Бокељи — капетани у југословенском речном бродарству 1862—1962, стр. 167—189;

Виктор Церић, Обални туризам и обална пловидба, стр. 189—199;

Антон Вотрић, Локални поморски саобраћај — захтјев привредног живота и напретка Боке Которске, стр. 199—223;

Максим Злоковић, Поморски зборник, књ. 7, стр. 223—229;

Максим Злоковић, Бока, књ. 1, стр. 229—233.

М. М.

Др Михаило Војводић, СКАДАРСКА КРИЗА 1913. ГОДИНЕ, Београд 1970.

Након извршења одлука Берлинског конгреса, Црна Гора није имала шта да тражи у Херцеговини. Зато је била упућена на пограничне крајеве под турском окупацијом, а у првом реду на територије Сјеверне Албаније са Скадром као средишњим мјестом тих области. Аспирација Црне Го-

ре на пространу и плодну скадарску околину, засниване на економским и војничким разлозима, подстицане су снагом традиције и „правом“ на Скадар као пријестоницу из времена немањихког периода зетске историје. Епски мотивни били су само спољни симболи у остваривању једнога кон-